

підкатегоріями. Для кожної категорії необхідно встановити юридичний наслідок: повідомний порядок, декларацію, експлуатаційний дозвіл або сертифікацію. Це усуне ситуацію, коли одна технічна ознака механічно зумовлює однакові вимоги до істотно різних операцій, і забезпечить пропорційність адміністративного втручання.

### **Література:**

1. Повітряний кодекс України : Закон України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 48-49. Ст. 536. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17#Text>

2. Слободська І. А., Юхимович М. І. Правове регулювання використання безпілотних літальних апаратів у цивільній авіації України. Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. 2022. № 4. С. 30-35. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npna\\_u\\_2022\\_4\\_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npna_u_2022_4_6)

3. Commission Implementing Regulation (EU) 2019/947 of 24 May 2019 on the rules and procedures for the operation of unmanned aircraft. Official Journal of the European Union. 2019. L 152. P. 45-71. URL: [https://eur-lex.europa.eu/eli/reg\\_impl/2019/947/oj](https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2019/947/oj)

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-580-1-92>

## **КРИТЕРІЇ КЛАСИФІКАЦІЇ БЕЗПІЛОТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПОТРЕБ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ**

**Качковський Євген Сергійович**

*здобувач кафедри адміністративного, кримінального права і процесу  
ЗВО «Міжнародний університет бізнесу і права»  
м. Херсон, Україна*

Класифікація безпілотних технологій у праві є не самоціллю, а інструментом розподілу адміністративних процедур: реєстрації, допуску, повідомлення, дозволу чи сертифікації. Тому критерії поділу мають відображати юридично значущі відмінності, тоді як технічні класифікації, що переважають у літературі, з правовим режимом не пов'язані. Мета тез – запропонувати систему критеріїв і визначити їх ієрархію станом на 2025 р.

Національне регулювання диференціює вимоги переважно за двома ознаками. Перша – належність до державної або цивільної авіації [1, ст. 4]. Друга – маса: повітряні судна масою до 20 кг, що використовуються для розваг і спорту, виведено з державної реєстрації [1, ст. 39]. За такого підходу

національний режим не відрізняє легкий іграшковий апарат від апарата масою 15 кг, який може створювати суттєво більший ризик.

Європейська модель побудована на ризику операції. Регламент (ЄС) 2019/947 виокремлює відкриту категорію (маса менше 25 кг, політ у межах прямої видимості пілота на висоті до 120 м), специфічну (оцінка ризиків та операційний дозвіл) і сертифіковану, вимоги до якої наближаються до пілотованої авіації [3, ст. 4–6]. Обов'язок реєстрації оператора пов'язано не лише з масою (250 г), а й зі здатністю судна збирати персональні дані [3, ст. 14]. І. Слободська та М. Юхимович обґрунтовують, що регулювання безпілотних апаратів має бути пропорційним ризику операції, а відповідальність – покладатися на оператора [2, с. 30–35].

З урахуванням цього пропонуємо шість критеріїв. За середовищем функціонування безпілотні технології поділяються на повітряні, наземні та водні. За правовим режимом – на цивільні та державні (військові, митні, поліцейські). За ступенем автономності – на дистанційно пілотовані, автоматизовані (виконують запрограмований політ, але оператор здатен утрутитися) та автономні (втручання не передбачено); проміжну категорію запропоновано нами за аналогією зі шкалами автономності в суміжних галузях. За категорією ризику операції – за моделлю відкритої, специфічної та сертифікованої категорій. За технічними параметрами – за масою, дальністю, тривалістю й висотою польоту. За призначенням – на комерційні, рекреаційні, наукові та правоохоронні.

Критерії неоднорідні за значенням для адміністративних процедур. Первинними доцільно вважати правовий режим, ступінь автономності та категорію ризику: вони визначають, який орган і за якою процедурою допускає технологію до застосування та хто відповідає за операцію. Середовище й призначення виконують роль ознак, що групують норми за сферами, а технічні параметри – допоміжну роль порогових значень, як-от 20 кг у Кодексі [1, ст. 39] чи 25 кг у Регламенті [3, ст. 4]. Самостійного юридичного значення вони не мають, оскільки два апарати однакової маси створюють різний ризик залежно від місця та способу застосування.

**Висновок:** для потреб публічного адміністрування безпілотні технології доцільно класифікувати за ієрархією критеріїв, у якій вид процедури визначає поєднання правового режиму, автономності та ризику, а не маса апарата сама по собі. Практичним напрямом є запровадження в Україні ризик-орієнтованих категорій операцій із диференціацією процедур повідомлення, дозволу та сертифікації, що відповідало б орієнтації на зближення з правом ЄС.

### **Література:**

1. Повітряний кодекс України : Закон України від 19 трав. 2011 р. № 3393-VI (зі змінами). Відомості Верховної Ради України. 2011. № 48–49. Ст. 536. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17#Text>
2. Слободська І. А., Юхимович М. І. Правове регулювання використання безпілотних літальних апаратів у цивільній авіації України. Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. 2022. № 4 (65). С. 30–35. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnau\\_2022\\_4\\_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnau_2022_4_6)
3. Commission Implementing Regulation (EU) 2019/947 of 24 May 2019 on the rules and procedures for the operation of unmanned aircraft. Official Journal of the European Union. 2019. L 152. P. 45–71. URL: [https://eur-lex.europa.eu/eli/reg\\_impl/2019/947/oj](https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2019/947/oj)

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-580-1-93>

## **АДМІНІСТРАТИВНІ ПРОЦЕДУРИ ІЗ ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ ТА НАГЛЯДУ У СФЕРІ МЕДІА**

**Михайловська Ірина Анатоліївна**

*аспірант кафедри адміністративного, фінансового  
та інформаційного права  
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»  
м. Ужгород, Україна*

Порядок здійснення офіційного моніторингу та проведення перевірок суб'єктів у сфері медіа розмежовує планові та позапланові перевірки, визначає особливості виїзної і безвиїзної форм їх проведення. Предмет позапланової перевірки обмежується питаннями, які зумовили її призначення; повторна перевірка вже перевірених фактів не допускається. Тривалість планової та позапланової виїзної перевірок не може перевищувати десяти робочих днів, а позапланової безвиїзної – тридцяти.

Процедурними гарантіями є повідомлення суб'єкта про перевірку, ознайомлення з її результатами та можливість подання пояснень. Акт безвиїзної перевірки надсилається протягом п'яти робочих днів із дня складення, а письмові пояснення щодо нього можуть подаватися впродовж п'яти робочих днів після отримання. Результати розглядаються на засіданні Національної ради, про яке суб'єкта повідомляють щонайменше за три календарні дні.

Отже, Порядок здійснення офіційного моніторингу та проведення перевірок суб'єктів у сфері медіа поєднує інструменти виявлення